

МЕСНЕ РЕЧЕНИЦЕ

Зависне реченице са прилошким значењем:

- месне
- временске
- узрочне
- условне
- допусне
- намерне
- последичне
- начинске

Месне реченице су зависне реченице са прилошким значењем које одређују место вршења радње главне реченице.

Везници:

Обележја ових реченица су везници ГДЕ (где год), као и прилози за место КУДА, КАМО, ДОКЛЕ, ОДАКЛЕ.

Обављају службу прилошке одредбе за место.

ГДЕ се врши радња?

Често се у месним реченицама употребљавају речи: ТУ, ТАМО, ТУДА и сл.

Доручковаћемо тамо где смо јели пре два дана.

Застао је ту где је скакао у воду још као дечак.

Независне и зависне реченице

Професор је рекао ученицима / да морају учити.

(независна / зависна)

Независна реченица има потпуно значење. Зависна нема, али се везује за независну како би имала потпуно значење.

Две независне реченице дају независносложену реченицу:

Марко учи, а Мира спава.

Једна независна и једна зависна реченица чине зависносложену реченицу:

Рекао ми је / да не излазим из куће.

Вишеструко сложена реченица има више од две реченице:

Кад је ушао у радњу, / трговац је узбуђено рекао / да продавац мора ићи ван / јер се сумња / да је баш он / проневерио пазар.

Примери:

Вратио се где се родио.

Где год нема договора, нема ни среће.

Иди куда те срце води.

Вратио се одакле је дошао.

Отишао сам где никад нисам био.

Надоградња или обогаћивање реченице

Вратио се у Краљево.

- Прилошка одредба за место је Краљево и можемо да је надоградимо претварајући је у синтагму:

Вратио се у родно Краљево.

- Из ове синтагме можемо да направимо месну реченицу:

Вратио се где се родио.

Распоред реченица у сложеној – најчешће прво иде независна, па зависна:

Нема ни среће / где нема договора.

Инверзија:

Инверзија је распоред реченица у сложеној реченици при чему зависна реченица заузима прво место, а главна (независна) долази после ње. Обележава се запетом.

Иди куда те срце води. Где нема договора, нема ни среће.

Ако овим реченицама заменимо места, добићемо следећи распоред:

Куда те срце води, иди. Нема ни среће где нема договора.

Разлике између месних и односних реченица

Вратио се где се родио. (месна)

Вратио се у Краљево где је рођен. (односна)

Урадити вежбања везана за месне реченице у Радној свесци.